

LOCLARÍ

66

DE
LA GRANADELLA

ANY 17

MARC
DEL 2016

EL MUSEU
EL CASINO, L'AMEC
EL CCOC, DES DE LA UdL,
L'INS L'OLIVERA, ...

EL PROPER 22 DE MARÇ S'INAUGURA EL MUSEU DE L'OLI DE CATALUNYA A LA COOPERATIVA

EQUIP

Paquita Nàvas
Jaume de Francisco
Ramon Masip
Marta Sentís
Carlos Gibert

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCOS

Diputació de Lleida

SUMARI

Pàg. 4	• ...SAFAREIG
Pàg. 10	• EL MUSEU DE L'OLI DE CATALUNYA
Pàg. 11	• QUÈ FEM AMB EL CASINO?
Pàg. 13	• EL CCOC (Últimes activitats)
Pàg. 14	• L'AMEC (Representants del territori) Carlos Gibert
Pàg. 15	• LA VIDA FRÍVOLA (Un mal menor -2) Miquel M. Gibert
Pàg. 16	• DES DE LA UdL (Els sòls dels paisatges garriguencs...) Miquel Aran
Pàg. 17	• OPINIÓ (Transparència?) Josep Ma. Sentís
Pàg. 18	• INS L'OLIVERA (Entrevista a Imma Marín) Alumnat de 3e. ESO-B.
Pàg. 20	• EL PODER DELS SENYORS DE LA GRANADELLA Josep Manel Martín
Pàg. 21	• HERÀLDICA DELS COGNOMS DEL POBLE (Prefel) Pere Àngel Sunyer
Pàg. 21	• TELÈFONS D'INTERÉS
Pàg. 22	• IMATGES DEL PASSAT
Pàg. 23	• BON PROFIT (pa amb vi i sucre)
Pàg. 24	• COL·LABORADORS

Foto portada: Clase a l'Institut del poble.

NOTA

Lo Clarí és una publicació oberta a l'opinió de tothom, per tant l'equip de Lo Clarí no es fa en cap cas responsable del contingut dels articles publicats.

Edició: Ajuntament de La Granadella
DL núm. L-1377-2001

Impressió: GRÀFIQUES MOLINO

NOTES DE PREMSA:

- ELS ARTICLES QUE NO SIGUIN D'ESTRICTA ACTUALITAT PER AL PRÒXIM NÚMERO HAN DE SER ENVIATS A L'EQUIP DE REDACCIÓ **DURANT LA SEGONA SETMANA DE MAIG COM A MOLT TARD.**
- **TOTS ELS ARTICLES (D'OPINIÓ) O CARTES ADREÇADES A LOCLARÍ I ENCARA QUE ES PUBLIQUIN AMB INICIALS O COM ANÒNIMS/PSEUDÒNIMS, HAN DE PORTAR LES DADES PERSONALS DELS SEUS AUTORS, ES A DIR, NOM I COGNOMS. EN CAP CAS, I MOLT A PESAR NOSTRE, ES PODRAN PUBLICAR CARTES ANÒNIMES, COM A MÍNIM S'HAURAN D'ADREÇAR AMB NOM I COGNOMS A UN DELS MEMBRES DE L'EQUIP DE REDACCIÓ.**
- COM A REVISTA D'ÀMBIT LOCAL QUE ÉS I QUE PRETÈN SER, **L'EQUIP AGRAIRIA QUE NO S'HI ENVIESSIN A PUBLICAR ARTICLES (D'OPINIÓ) QUE ATAQUIN DIRECTAMENT A LES PERSONES.**

loclari@hotmail.com

ELECCIONS GENERALS 2015

Del passat 20 de desembre, amb els següents resultats a la Granadella:

• ERC:	145 vots
• Democràcia i Llibertat:	112 vots
• En Comú Podem:	42 vots
• PSC:	35 vots
• Unió:	19 vots
• Ciudadanos:	12 vots
• PP:	9 vots
• Partido Animalista:	4 vots
• Recortes Cero:	1 vot

• El dia 9 de gener un grup d'amics i viticultors de Pesillà de la Rivera, van venir al Priorat a visitar cellers i també vàren arribar-se al poble, on aprofitaren per carregar d'oli nou.

• Festival de Nadal de l'Institut al Centre Cívic.

• Els "Reixos" del 2016.

• Dia 7 de febrer la Llar de Jubilats va celebrar Santa Àgueda amb una xocolatada al Centre Cívic.

• 27 de febrer a Bellpuig, campionat de gimnàstica rítmica on les nostres gimnastes es van classificar entre les tres primeres en totes les categories.

• **Quintos i Gitanos 2016.**

• Carnestoltes 2016 organitzat per l'associació de joves "Sers" al Centre Cívic.

• Finals de febrer, recreació dels bombardejos de la guerra civil en una de les coves del terme.

Organitza: Ajuntament de La Granadella

Col·labora:

III a Recreació dels Bombardejos de la Granadella

27 i 28 de febrer del 2016

dissabte 27 a partir de les 9h.
Exposició a les 10h. **Recreació**
 a les 17h. **Xerrades col·loqui**
 Oriol Miró Serra, Joan Queralt Tàpies, Pol Galito, Miquel Ferragut, ...

diumenge 28 a partir de les 10h.
Exposició
dels bombardejos

(...) els bombardejos van destruir moltes cases, l'aviació nazi ens visitava diàriament, el bombardeig més terrible, però, fou el de la vigília de Nadal. Així passarem la pasqua nadalenca (...)

Per més informació: www.lagradella.cat o al tel. 973 133 017 Qualsevol canvi que hi pugui haver s'informarà a través de la veu pública.

Fotografia de l'arxiu d'Àvia de l'entrada de la Granadella venint de Lleida.

• **27 i 28 de febrer. Illa Recreació dels Bombardejos de la Granadella.**

La Granadella va ser el segon municipi de la comarca que va rebre més atacs aeris (20), concentrats pels vols de Nadal de 1938. Aquestes jornades recorden per tercera vegada aquests bombardejos de l'aviació feixista durant la Guerra Civil. Tant dissabte com diumenge, a la sala gran del Centre Cívic, es va poder visitar una exposició amb material aportat pels grups de recreació històrica que van participar a les jornades, a més de la mostra permanent sobre la Guerra Civil que hi ha al mateix centre. Dissabte al matí, tot i el mal temps, amb pluges que amenaçaven neu, es va fer un esmorzar de campanya als porxos de l'ajuntament i una petita desfilada per la plaça. Després un dinar a l'ermita amb els participants. Ja per la tarda es va fer una taula rodona al Centre Cívic presentada per l'alcalde Carlos Gibert, Pol Galito i Miquel Ferragut, moderada per Josep Ma. Navàs. A les jornades, organitzades per l'Ajuntament, hi col·laboren el Centre d'Estudis de les Garrigues, el Memorial Democràtic, l'Associació d'Estudiosos del Front del Segre i grups de recreació històrica, així com voluntaris locals.

La Granadella va ser un dels principals focus bel·lics de l'ocupació franquista de les Garrigues, ja que representava un nus de comunicacions que permetia avançar cap a l'est i, per tant, la resistència republicana va ser ferotge. Després de Castellans, la Granadella va ser el poble de la comarca que va rebre més bombardejos, sobretot alemanys i concentrats a finals de desembre de 1938, especialment severs per Nadal i Sant Esteve. El 29, els franquistes ocupaven el poble, en una lluita casa per casa que va deixar 620 presoners, 90 morts i 18 ferits entre les files republicanes.

• **A finals de desembre es va reunir el Consell d'Alcaldes de les Garrigues al CCOC, per parlar dels propers ajuts Leader i del pla estratègic comarcal.**

Decreixement demogràfic, joves que marxen o envelliment del sector primari són alguns dels principals interrogants que s'obren quan es pensa el futur de la comarca de les Garrigues. Per posar aquesta realitat sobre la taula i buscar vies de desenvolupament econòmic local, s'ha començat a treballar en un pla estratègic per als propers deu anys. Coordinat per l'empresa Raiels, el dissabte dia 5 de març, al matí, es fa el primer pas per explicar-lo públicament en un acte a la Casa de la Cultura de les Borges, que inclou una conferència del periodista Jaume Barberà.

De fet aquesta jornada arriba després d'haver fet una primera part de diagnòsi a nivell intern i d'entrevistes amb diversos agents socials i econòmics de la comarca. Al desembre, es va fer la sessió per dinamitzar els alcaldes de la comarca. "Pot servir per generar espais de diàleg i treball conjunt", explica Núria Alamon, de Raiels. "Ara es tracta d'obrir el procés participatiu a la ciutadania i explicar-lo", afegeix. "La idea és construir propostes de forma conjunta ja que, malgrat sigui un pla del Consell Comarcal, l'execució ha d'estar corresponsabilitzada amb ajuntaments i entitats públiques i privades del territori", diu Alamon. Crear ocupació o millorar la formació de les persones que treballen als sectors estratègics són algunes de les accions que es tenen en ment. Després de la sessió del dia 5 n'hi haurà també al març, abril i maig i, posteriorment, s'entraria ja en el període d'execució, que està concebut perquè sigui vàlid fins al 2025.

Anteriorment s'havien presentat plans estratègics vinculats al programa d'ajuts europeus Leader, a l'oleoturisme o un de la Fundació Món Rural, l'any 2008, per "potenciar i fer gran la comarca". També hi ha en xarxa, des del 2012, el Pla Estratègic del Segrà Sec, a les Garrigues històriques.

EL MUSEU DE L'OLI DE CATALUNYA

Tot està ja a punt per inaugurar-lo el proper dia 22 de març la Consellera d'Agricultura, ramaderia, Pesca i Alimentació, l'Honorable Meritxell Serret i Aleu.

Amb un pressupost de 300.000 € s'acavà a finals de l'any passat, amb part finançat pels ajuts FEDER de la Unió Europea, i compta amb el suport del Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya (mNACTEC).

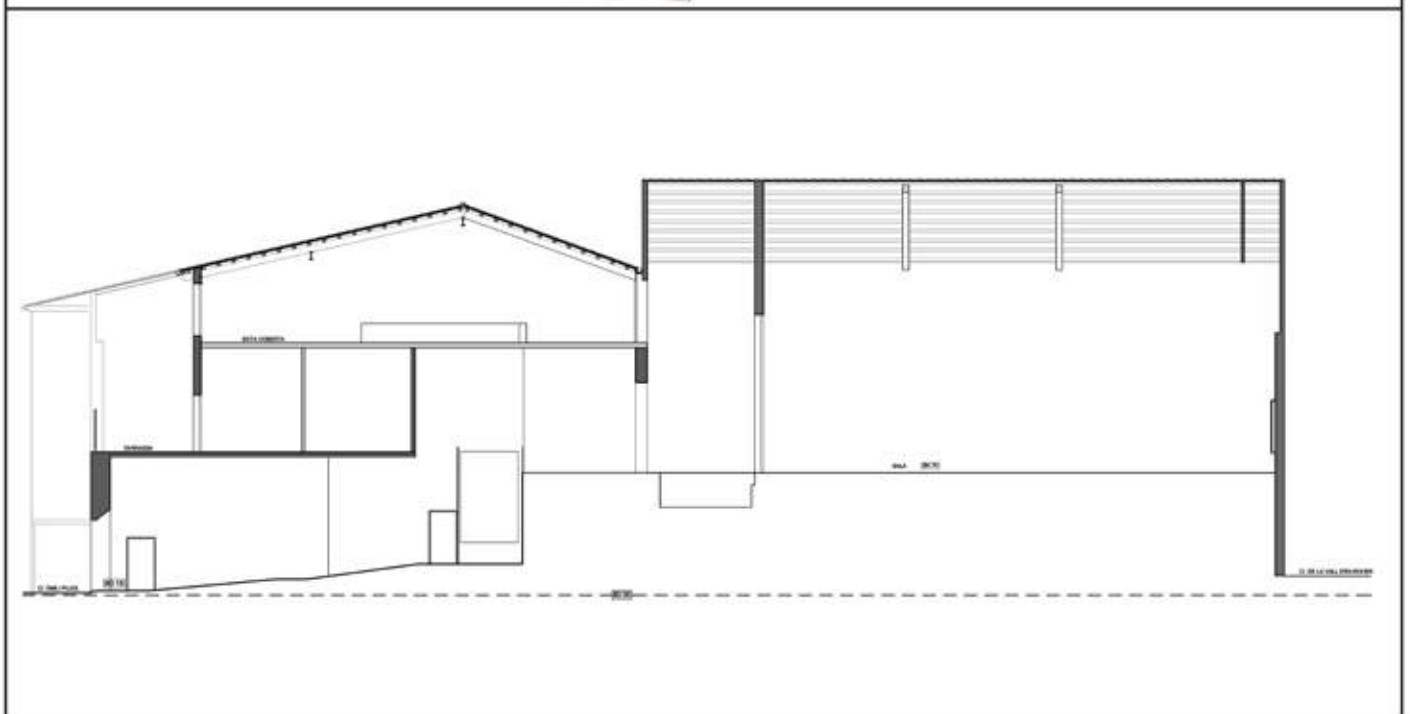
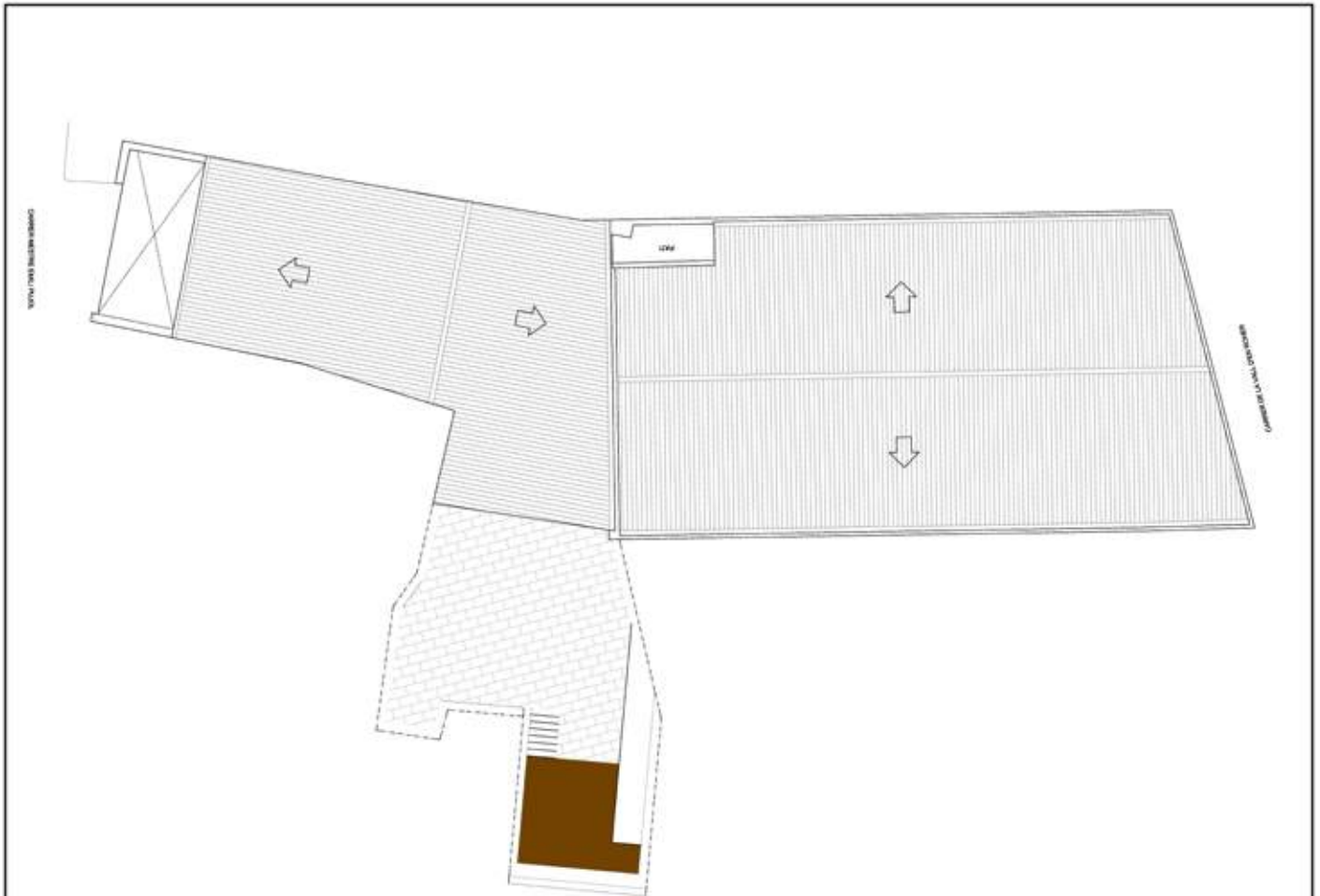
El Museu de l'Oli de Catalunya s'ubica al mateix edifici de la cooperativa i és fruit d'un conveni on aquesta cedeix els espais de l'antic molí i la sala de piques durant 30 anys a l'Ajuntament a canvi d'aquestes obres d'acondicionament i museització. El conveni contempla però que la cooperativa es compromet a fer-se càrrec de les despeses del manteniment ordinari de l'equipament (llum, neteja, etc...) i de les despeses de personal en l'horari habitual d'atenció al públic.

També diu que es crearà una comissió bilateral que es reunirà al menys dos cops a l'any formada pel President de la Cooperativa i un membre de la junta de la mateixa, i l'Alcalde de l'Ajuntament de la Granadella i un regidor, la finalitat de la qual serà la de decidir de forma concertada: les inversions a realitzar, les despeses extraordinàries, les activitats a realitzar, l'aprovació del pla de promoció anual, buscar suports d'altres organismes i institucions, la redacció d'un Reglament d'ús, etc...

Val a dir que actualment, el turisme és un dels sectors bàsics per reactivar l'economia catalana amb una importància decisiva en el desenvolupament econòmic de molts municipis de la nostra comarca i aquest nou equipament juntament amb el Centre de la Cultura de l'Oli de Catalunya (CCOC), inaugurat fa tot just un any i situat a l'antic convent, pretén situar el poble de la Granadella i la comarca com a referent de l'Oleoturisme de Catalunya.

QUÈ FEM AMB EL CASINO?

LES BOSSES DE PLÀSTIC NO SÓN GRATIS, QUE NO LES PAGUI EL MEDI AMBIENT

EL CCOC

ALGUNES DE LES ÚLTIMES ACTIVITATS

• El seu dia els Quintos ens van voler venir a visitar.

• El 23 de gener es va fer un taller sobre l'oli d'oliva en la cosmètica natural.

• En els tallers, ja han participat més de 10 escoles d'arreu de Catalunya.

• Des del 27 de gener que funciona el "Club de Tast d'oli d'oliva".

• 20 de febrer, inauguració de la nova exposició "els colors de l'oli" de Daniel Royo.

AMEC

REPRESENTANTS DEL TERRITORI

PROPOSTA DE LLEI AL PARLAMENT

“... hora doncs d'establir un nou cànon (impost) ambiental eòlic a Catalunya sobre les “afeccions i impactes visuals i ambientals abversos sobre el medi natural i sobre el territori”, com ho van fer al seu dia València, Galícia, Castella-La Manxa i Castella-Lleó...”

Durant els darrers anys Catalunya ha viscut la implantació de parcs eòlics per a la generació d'energia elèctrica. Aquesta implantació ha estat realitzada principalment per grans empreses eòliques, la ubicació de les instal·lacions majoritàriament ha estat en municipis petits i mitjans de les zones rurals del país, els quals pateixen importants processos d'envelliment de la població i despoblament, i s'ha concentrat geogràficament a la comarca de l'Anoia, al sud de Lleida i a l'interior de la província de Tarragona.

L'AMEC té per finalitat defensar els interessos d'aquests municipis, així com actuar com a interlocutor amb les corporacions empresarials propietàries de les centrals eòliques i amb les administracions.

A finals del mes de febrer l'AMEC ja representava a 16 municipis eòlics catalans, que havien aprovat per ple adherir-s'hi:

- Argençola (Anoia)
- Argentera (Baix Camp)
- Batea (Terra Alta)
- Calonge de Segarra (Anoia)
- Colldejou (Baix Camp)
- Castellfollit del Boix (Bages)
- El Molar (Priorat)
- Fullella (Les Garrigues)
- Gandesa (Terra Alta)
- La Granadella (Les Garrigues)
- Pradell de la Teixeta (Priorat)
- Sant Guim de Freixenet (Segarra)
- Tarrés (Les Garrigues)
- Torre de Fontaubella (Priorat)
- Torre de l'Espanyol (Ribera d'Ebre)
- Vilalba dels Arcs (Terra Alta)

I 12 més n'estaven tramitant l'adhesió per formar-ne part:

- Bot (Terra Alta)
- Caseres (Terra Alta)
- Conesa (Conca de Barberà)
- Corbera d'Ebre (Terra Alta)
- El Perelló (Baix Ebre)
- Passanant i Belltall (Conca de Barberà)
- Pujalt (Anoia)
- La Fatarella (Terra Alta)
- Prats de Rei (Anoia)
- Savallà del Comptat (Conca de Barberà)
- Tortosa (Baix Ebre)
- Veciana (Anoia)

Representava doncs més del 70% dels municipis eòlics catalans i de la potència eòlica instal·lada. Per tant l'interlocutor únic i sobirà del territori amb el govern català.

Actualment el 65% de l'energia eòlica a l'estat espanyol està en mans de 6 grans empreses, que cotitzen a l'IBEX 35 (Acciona més la patronal UNESA, que agrupa a les 5 grans elèctriques: Endesa, Iberdrola, EDP, Gas natural i Viesgo-É.ON) i la tendència és a concentrar-la més. Actualment el 70% d'Eòlia Renovables (l'antiga Tarraco Eòlica) que explota les centrals eòliques de La Granadella, pertany a un grup inversor americà.

Tenint en compte que a partir de 2.800-3.000 hores/any un molí ja és rentable, es a dir uns 117 dies a l'any funcionant; i que la facturació anual estimada del sector eòlic català amb 1.284 MW de potència eòlica instal·lada, és de 164,5 milions d'euros (segons dades de l'AAE al desembre del 2014), era l'hora doncs d'establir un nou cànon (impost) ambiental eòlic a Catalunya sobre les “afeccions i impactes visuals i ambientals adversos sobre el medi natural i sobre el territori”, com ho van fer al seu dia València (2006), Galícia (2010), Castella-La Manxa (2011) i Castella-Lleó (2012). Per això, el passat dia 1 de març, l'AMEC va presentar la proposta de cànon al Secretariat d'Hisenda del Parlament de Catalunya perquè l'aprovi amb la llei de transitorietat de mesures fiscals d'acompanyament als pressupostos d'aquest any, que en breu passarà al Parlament.

Aquest nou cànon compensarà als municipis amb centrals eòliques instal·lades als seus termes municipals en funció dels MW suportats a 1 de gener de cada any, per tal que puguin establir mesures socials i de reactivació econòmica per frenar l'envelliment i la despoblació que pateixen. També es crearà un fons del 5% de l'import recaptat per destinar-lo a finançar estudis i informes sobre l'afectació eòlica; campanyes de formació, difusió i sensibilització; projectes de recerca, desenvolupament i innovació (R+D+I) en la millora i l'impacte ambiental de la producció eòlica i de la seva eficiència energètica, etc.

El nou cànon gravarà a 5.000 euros per MW instal·lat (La Granadella té més de 90 MW d'instal·lats), aquest impost es sumaria als que ja cobrem actualment revisats a l'alça IBI-CES i IAE (que ja representen més de 300.000 euros per any).

Carlos Gibert i Bernaus

Alcalde de La Granadella i President de l'AMEC
www.municipioeolic.cat

LA VIDA FRÍVOLA

EL MAL MENOR

2

Continuo en aquest número de Lo Clarí la publicació, per capítols, de la narració iniciada en el número anterior, el 65 de la nostra revista.

Així estaven les coses a la Granadella cap a l'any 1911, quan ja en feia quatre que la vila sencera sabia que la Neus era l'ovella predilecta de mossèn Artigues. El veterinari Marimon, precisament ell, en semblava molt satisfet, perquè cada nit se li feia més tard al Cafè del Racó jugant a la brisca, al set i mig o al monte i perdent-hi els quartos, cada cop més. Es veu que algú li va sentir dir una nit que li van volar setze duros:

—*Sí que són molts, sí. Però, mira, això de no haver d'atipar la dona és el cel en aquest món... ¡No ho sabeu prou!* La Neus era una dona difícil d'aconterar, i el rumor ja havia corregut per la vila ben poc després de casada. El Prudenci no ho havia provat mai, prou que se n'adonava tothom, però mossèn Artigues era una altra cosa, és clar. Home coratjós i tenaç, entusiasta de la feina ben feta, va insistir en l'obligació moral que ell mateix s'havia imposat, potser digna d'una causa millor, però que parlava molt, i molt bé, del seu caràcter, en general, i en particular, de la seva voluntat. Ara, se n'acabava de sortir, això era evident, perquè el beneficiat s'amagria d'una manera lenta, però implacable, alhora que, cada any que passava, havia de fer més esforç per mantenir aquella pulcritud i aquella elegància d'indumentària i calcer que sempre l'havien caracteritzat. I és que algun dia havia donat mostra que, en aquesta aspecte, perillava, ja que s'havia deixat veure no prou ben afaitat, amb els baixos de la sotana una mica empolegats i l'esquena lluent del fregadís continuat d'alguna cadira. La cosa no havia passat d'aquí, de no gaires manifestacions aïllades del deixar-se anar, però ja n'hi havia prou per adonar-se del perill que, per aquella banda, amenaçava al sacerdot. D'altra banda, els fragments de *L'escala de Jacob (Poema dels anacoretas)*, la gran composició dels ermitans del Montsant que anava publicant a la revista lleidatana *Aurora cristiana*, eren cada vegada més vagues en les idees, d'expressió més treballada i hi començaven a abundar les rimes fàcils i, sobretot, les falses...

En això, a prop de la una de la matinada del 23 d'abril de 1915, van anar a buscar corrents el Prudenci al Cafè del Racó. Estranyament, el veterinari es va adonar que havia passat alguna desgràcia que res no tenia a veure amb les bèsties i no es va fer pregar gens. Tot just va ser al carrer li van dir, sense cap circumloqui ni cap altra mandanga d'aquestes tan del gust d'avui, que la Neus havia sortit en camisa de dormir al carrer de la Palla cridant com una boja que mossèn Artigues, al llit, s'hi havia quedat... No cal dir que, aquella nit, ningú no va dormir a la Granadella, i amb l'enrenou, totes les criatures de pit es van despertar a deshora —però cadascuna a una de diferent, és clar— i diu que els galls van cantar més aviat que el de sant Pere, que ho van fer a dos quarts de dues de la matinada. Així i tot, el desori d'aquella nit no va ser res si el comparem al dels dies que la van seguir, sobretot els de després del funeral de *corpore insepulto*, de tercera, apressat, amb només quatre gats a l'arxiprestal i oficiat només pel vicari, que alternava

la lïdessa amb l'enrojolament més viu. Perquè, un cop mossèn Manuel Artigues va ser enterrat, va començar això que els psicòlegs d'ara anomenen procés de dol, en aquell cas, col·lectiu, i que a la vila volia dir dues coses ben senzilles: donar les culpes del que havia passat a algú i posar cadascú al lloc que li pertocava.

Quant a l'atribució de responsabilitats, els sectors minoritaris de l'opinió granadellenca van fer el que feien sempre: divagar i no acabar de dir res. Encara que, en aquest cas, s'entenia perfectament el mutisme absolut de la Neus —després d'haver cridat tant i tant aquella nit— i de l'arxiprest i el vicari, que només anaven de la rectoria a l'arxiprestal i de l'arxiprestal a la rectoria, havien suspès els sermons dominicals per un període indefinit i, extralimitant-se clarament, les confessions i tot, també per una temporada indefinida. Però l'opinió majoritària, l'opinió que ja havia trobat malament, molt malament, la relació de la Neus i mossèn Artigues des de l'inici, es va dividir en dos bàndols que semblaven irreconciliables. La gent de pensament recte i ànima caritativa donava la culpa de tota aquella vergonya a l'atractiu, diabòlic, de la Neus, que, segons va dir algú, tenia unes pigues secretes —alguna soltera d'una certa edat, santa innocència, parlava de berrugues— embogidores. Malgrat el que ja es deia d'ell a Lleida abans de guanyar el benefici a la Granadella i que tothom havia acabat sabent a la vila, mossèn Artigues, incaut i inexpert, hauria estat una víctima, i res més que una víctima, d'aquella mala dona. En canvi, els descreguts, els republicans i dos nois de casa bona amb ganes de sobresortir mantenien que el culpable de tot, absolutament de tot, era aquell capellà indigne, com molta part del clero, si no tota, dels hàbits que vestia i de l'honestedat que se li suposava. Els morts de gana de la vila deien més o menys el mateix que descreguts i republicans, però amb una llengua més bruta, que ja se sap que la gana i el parlar malament van sempre de bracet. Per cert, del veterinari Marimon, ningú no en deia res ni se'n recordava per res, perquè tothom veia clar que ficar-lo en l'embolic només hauria servit per fer una marrada. Però la situació va donar un tomb molt important quan la senyora Patrocini, viuda vilatana d'un tinent d'artilleria, que havia llogat el segon pis de casa seva al beneficiat quan mossèn Artigues va arribar a la Granadella i que mig li feia de majordona, plegant i endreçant la roba del sacerdot difunt, li va trobar a la butxaca d'una de les sotanes un paper de carta de dol amb un versos en castellà escrits de mà seva, no hi havia dubte, que, tot i no entendre'ls del tot, la van esgarriar. Sobreposant-se a la impressió tremenda que li havien fet, la bona dona va portar de seguida els versos a la rectoria, i don Lluís, l'arxiprest, els va llegir amb un ganyota de fàstic, però amb tota l'atenció que es mereixien. I això perquè, només de començar-ne la lectura, va comprendre de sobte que aquells versos vergonyosos assenyalaven la manera de resoldre la divisió d'opinions de la vila. (Continuarà)

Miquel M. Gibert

DES DE LA UdL

ELS SÒLS DELS PAISATGES GARRIGUENCS: UN FRÀGIL EQUILIBRI

“... Destruir els sòls dels bancals garriguencs és malbaratar el capital acumulat pels nostres avantpassats i una mala perspectiva pel futur agronòmic ...”

El sòls que recobreixen, en realitat que formen, el paisatge de les Garrigues, són el resultat d'una combinació de factors molt concreta. Els especialistes forans en agronomia i en sòls es sorprenen en descobrir els sòls garriguencs. És freqüent que els visitants valorin certs elements que als autòctons ens semblen naturals per causa d'una convivència propera i permanent.

Parlem de les característiques pròpies dels sòls, dels terrers agrícoles continguts en els milers de kilòmetres de murs de pedra seca de la comarca de les Garrigues. Un paisatge modelat i esculpit, creat, literalment, per generacions d'agricultors. Recordem la sorpresa dels tècnics forasters quan en l'estudi dels vessants esglaonats de la comarca descobreixen la qualitat dels sòls, "penjats" en posicions fisiogràfiques que en d'altres entorns estarien considerades d'ús no agrícola. La sorpresa augmenta quan observem i analitzem les propietats d'aquests sòls. Amb molta freqüència d'una gran qualitat. Una agricultura al límit que aprofita la darrera engruna de sòl i la darrera gota d'aigua. El simple creuament dels mapes fisiogràfics i climàtics ens portaria a un judici erroni: "àrea amb vessants de fort pendent i de clima sec". Però contingut per la pedra seca i en un clima aspre apareix uns sòls com a base d'un paisatge agrari amb personalitat. Són les Garrigues.

Una visió històrica i heroica del treball de generacions d'avantpassats que deixaren milions d'hores en la construcció d'un paisatge? Sí, és evident. Però també un treball d'enormes conseqüències pràctiques per l'agricultura d'ara. Quan avancem per un vessant, un bancal darrera l'altre, en esglaons successius i punxem amb la barrina, que ens permet l'estudi del perfil dels sòls, quina no és la nostra sorpresa, - ara ja relativa - al veure que l'eina penetra fins fondàries importants, sovint més d'un metre en un vessant d'un pendent natural del 15%? ("no cultivable"). O bé la constatació de que els continguts de matèria orgànica, un component fonamental del sòl, superen molt sovint el 2%? Profunditat de sòl considerable, nivells de matèria orgànica "alts"... dos indicadors bons de lluita efectiva contra l'erosió i de qualitat del sòl. O constatar com amb un clima de secà dur, i sense concessions, amb mitjanes de pluja baixes i encara de mal portar (mal repartides) la vegetació de les oliveres creix malgrat la secada. Una demostració pràctica de la alta capacitat de retenció d'aigua dels sòls (amb una textura molt peculiar) garriguencs abancalats i estabilitzats. I de l'adaptació de olivera a aquest entorn.

Podríem seguir en aquesta descripció geogràfica, agronòmica, edàfica (la relativa als sòls). El paisatge de les Garrigues és un obra mestra de la transformació secular d'unes condicions naturals feréstegues, en un valor agrícola, auster, sí, però productiu, i d'una estètica de paisatge agrari admirable. Ara observem, ben entrat el segle XXI, la tasca ancestral dels pagesos com a mestres d'obra i mestres margers. Però aquest paisatge construït pot canviar de forma radical, està canviant ja, en el marc dels nous horitzons agronòmics: intensificació, mecanització, reg, desenvolupament de la

ramaderia intensiva, reparcel·lació. Els paisatges agraris no han estat mai una constant inamovible. Les accions actuals en el paisatge s'escriuen sobre la petjada dels nostres precursors i les nissagues que s'enfonsen en la història. Tant les que recordem més recentment, avis i rebesavis, com les colonitzacions i rompudes del s. XVIII, l'obra dels monjos cistercencs, la repoblació amb muntanyencs de les terres altes, la petjada àrab, i abans els romans, i els ibers... Tots ells van fer aportacions al paisatge el resultat del qual ara contemplem: deforestacions, centuriacions, límits, camins, carrerades, cabanes, pous, aljubs, marges, pobles, molins... han estat un procés de llarga maduració i del treball, a escala humana. Una evolució que no ha suposat una destrucció sinó una integració, una reconversió i un modelat fins a l'estat actual, el que ara contemplem.

El problema se'ns presenta en l'entorn actual on les possibilitats de canvis molt intensos en els paisatges són molt radicals, amb els potencials de la tecnologia actual. Fenomen que ja s'ha produït en part en la pròpia comarca: transformacions en reg amb aplanament de relleus, eliminació de marges i dissolució d'un parcel·lari en ocasions mil·lenari. Unes hores de maquinària poden fer desaparèixer un entorn construït en centúries. Posem en dubte l'acció si el resultat és un medi de cultiu pitjor al que hi havia prèviament. Si a la destrucció de l'estètica del paisatge i la història hi ajuntem la destrucció del recurs sòl, la conseqüència és força lamentable. Hem observat com l'antic sòl és remogut, exposat en vessant, i sovint barrejat amb materials subjacents de pitjor qualitat agronòmica. Perdem l'esglaonament, es recupera el pendent original. Afegim al cap d'uns mesos les tempestes i temporals en un procés ben conegut. L'aigua de la pluja no s'emmagatzemarà, ni s'infiltrarà, ans al contrari circularà amb fúria vessant avall... Sembla evident que el relleu de bona part de les Garrigues exigeix accions de redisseny específiques en cas de transformació en reg. I una de les accions és la preservació d'un sòls de gran riquesa intrínseca.

No tenim un plantejament de preservació d'un paisatge i la seva fossilització però possiblement hi ha alternatives que poden esmorteir accions dures que clarament no tenen en compte una visió de futur sostenible. Destruir els sòls dels bancals garriguencs és malbaratar el capital acumulat pels nostres avantpassats i una mala perspectiva pel futur agronòmic: la producció sobre sòls empobrits té uns costos molt superiors i es difícil que assoleixi una producció sostinguda de forma agronòmica. Reconstruir un sòl de qualitat de 100 cm amb un 2% de matèria orgànica necessita dècades, si no segles.

Tenim per tant aquí un repte formidable de manteniment dels recursos construït pels nostres predecessors i adaptar-lo a les necessitats dels nous models productius. I tenim opcions que ens permeten assolir ambdós objectius. És necessari un pacte entre el passat i el futur.

Miquel Aran Mayoral

Enginyer Agrònom, autor de la Guia d'interpretació d'anàlisis de sòls i plantes i de diversos articles sobre l'anàlisi i la fertilitat dels sòls.

OPINIÓ

TRANSPARÈNCIA?

“... La desconfiança que han generat la gestió d’algunes institucions ha portat a crear associacions, fundacions o grups que analitzen la informació publicada per les administracions i elaboren rànquings de transparència ...”

La transparència s’ha posat de moda els darrers anys, fins al punt que s’han aprovat lleis estatals i autonòmiques que obliguen a les administracions públiques a crear portals de transparència en la web, on s’ha de publicar un llistat immens d’informació sobre personal, patrimoni, ingressos i despeses, etc. Els nombrosos casos de corrupció que han aparegut –i que continuen apareixent–, la crispació per les retallades i la voluntat de saber on es destinen els diners dels nostres impostos, han obligat les administracions a ser més transparent. Hores d’ara, encara no tenen tota la informació publicada, però ja estan disponibles milers i milers de dades. Aviat podrem dir que les administracions públiques són transparents?

És clar que sí. Quan un gestor públic sap que la documentació és pública, i per tant consultada per qualsevol persona del món, es té més cura en gastar els diners i en justificar millor les despeses. La desconfiança que han generat la gestió d’algunes institucions ha portat a crear associacions, fundacions o grups que analitzen la informació publicada per les administracions i elaboren rànquings de transparència, on determinen, d’acord amb els seus paràmetres, qui és més o menys transparent. Sortir bé o mal retratat en aquests rànquings acostuma a ser notícia de premsa. Per això tothom intenta ser el més transparent possible. Però també tenim arguments per donar una resposta negativa. A vegades, com més dades hi ha, més difícil és trobar el que es busca i allò que és significatiu per nosaltres, no ho és per un altre. Això ho podem exemplificar en un acudit que em van explicar fa molts anys. Una persona va a un advocat a fer-li una consulta. Darrera la taula del despatx té un llibreria de punta a punta de la paret i del sostre fins a terra, plena de llibres. La persona li fa la consulta i l’advocat es queda pensant. S’aixeca en direcció a uns llibres que tenen el mateix format, busca, n’agafa un, mira l’índex i després de llegir diversos paràgrafs, el torna a deixar a l’estanteria. L’advocat li dona la resposta i la persona, molt agraïda, li demana quant li deu. L’advocat li diu 200 €.

La persona comenta: juna mica car pel temps que li ha dedicat, no? L’advocat li diu: aquí té tots els llibres a la seva disposició, a veure si vostè troba la resposta. Tenir molta informació i moltes dades al nostre abast, pot ser una forma de no trobar res.

Un altre motiu és la capacitat d’anàlisi de la informació, perquè no tenim els coneixements per entendre els informes tècnics, jurídics o comptables que es publiquen, i sobre els quals es fonamenten les decisions que es prenen. Un altre és que les dades d’una institució ens poden enganyar, si no les comparem amb altres institucions de similars característiques. Igual ens sembla que la despesa que fa un ajuntament o una universitat en un tema és molt exagerada, i quan la comparem amb institucions similars, resulta que és la més austera. I un darrer motiu, és que institucions de característiques similars igual no tenen la mateixa organització o estructura, i això fa que les dades no siguin comparables. Un exemple: l’Ajuntament de “Vilanova” té tres organismes o fundacions per on gestiona diverses activitats, i que sumats els tres disposen d’una plantilla de vint persones, patrimoni i un pressupost d’un milió d’euros; en canvi l’ajuntament “Sant Martí”, gestiona tota la seva activitat sense entitats vinculades, és a dir, amb un sol NIF. Si comparem les dades de personal, patrimoni i pressupost dels dos ajuntaments no seran homogènies, i semblarà que el de “Sant Martí” gasta més, i per tant, gestiona pitjor els diners públic, quan no és veritat.

Vist tot això, caldrà treballar en millorar la transparència. Primer, per a que hi hagi als portals tota la informació que obliga la llei. Després, en disposar d’eines que ens permetin comparar entre institucions de característiques similars, i amb dades homogènies. Però també cal que les administracions agafin consciència que les dades s’han d’explicar, fent memòries de les seves activitats i informes sobre l’eficiència dels seus serveis, amb un llenguatge planer, senzill i que ho entengui tothom.

Josep Maria Sentís Suñé

INS L'OLIVERA

ENTREVISTA A IMMA TARIN

L'alumnat de d'institut hem preparat una entrevista a una professora del centre que s'ha jubilat aquest mateix curs. Ens ha semblat que podia ser una bona eina per a conèixer d'una manera més propera el nostre professorat - amb qui passem moltes hores - i treure una valoració més objectiva de la seva feina ara que ja no està en actiu.

Ens agrada mostrar-vos la cara més personal i humana del professorat! Esperem que gaudiu de l'entrevista, nosaltres hem passat una bona estona tot preparant-la i una de molt millor portant-la a terme.

Ens visita Imma Tarin, professora del nostre institut fins a l'octubre de 2015 quan va jubilar-se. Estem molt agraïts i agraïdes que hagi acceptat la nostra invitació per poder conversar junts de temes del nostre interès.

Després de la benvinguda i les abraçades d'enyorança, hem començat l'entrevista.

Bon dia, Imma, ens agradaria conversar una estona amb tu i fer-te unes preguntes. Les hem agrupat en diferents aspectes: personals, professionals i d'opinió. Et sembla? Comencem pels aspectes personals:

• A quina edat vas començar a donar classes? Així doncs, que feies abans?

Vaig començar molt aviat als 22 anys com a mestra al col·legi Maristes de Badalona i hi vaig estar 7 anys. Després vaig traslladar-me a viure a Lleida amb el meu marit i vaig estar fent classe al col·legi Mirasan. Després vaig estar treballant per l'Administració en diferents feines (d'administrativa al Departament d'Ensenyament a la secció de personal de primària, portava el professorat de religió, les jubilacions, etc i feia de secretària de la Cap de Servei) fins que vaig tornar a l'ensenyament però en aquesta ocasió, a secundària.

• Si poguessis tornar a alguna etapa de la teva vida passada, quina època escolliries?

Sens dubte l'última, estar amb l'alumnat de secundària m'ha fet molt feliç i amb els de l'aula oberta he estat molt contenta perquè he vist uns resultats molt satisfactoris i, això m'ha omplert de felicitat.

• Et penedeixes d'algun fet de la teva vida?

No me'n penedeixo de les decisions preses, encara que sempre he estat una persona molt perfeccionista i crec que les coses que fem sempre es poden millorar, o fer-les d'una altra manera, i això en tots els àmbits de la vida. Qualsevol cosa que fem ho hem de fer de la millor manera possible, tot es pot millorar. Però no em penedeixo de res.

• Com estàs vivint aquesta nova etapa?

Molt feliç, encara que no he pogut gaudir gaire perquè amb l'operació del peu he estat prou distreta i molt limitada. Però ara poc a poc ja torno a ser més independent en el sentit que ja puc conduir i caminar una estona i això és fantàstic.

• Quins fets han marcat moments importants de la teva vida?

El dia de la meua comunitat, el del meu casament, el naixement de les filles i el fill, aprovar oposicions, cantar a la coral Maristes Montserrat, gaudir de la natura i assolir fites que per a mi són un repte com les travesses de muntanya.

• Creus que en aquesta nova etapa viuràs moments

inoblidables?

I tant que ho crec! De moment estic vivint amb el meu marit una vida fantàstica, amb una complicitat entre els dos que encara ens apropa més. És com si tornéssim a festejar!!

• Trobes a faltar la teva feina?

Trobo a faltar la relació amb vosaltres, parlar, ajudar-vos, observar el progrés, les estones de riure ... és clar que la trobo a faltar, però compenso amb altres coses que també m'agraden com fer cursos a l'aula de teatre, anar al conservatori a aprendre piano, pintar...

• Què és el que més t'agrada de l'alumnat? I el que menys?

El que més m'agrada és veure l'evolució que feu des que entreu a primer d'ESO fins que marxeu a 4t. És una meravella el canvi, entreu sent nens i nenes i quan acabeu sou joves amb unes perspectives de futur. Evidentment això no passa perquè sí, sinó que des del centre hi ha una intencionalitat educativa en totes les activitats proposades, per això l'interès perquè tots i totes hi participeu. La feina del professorat es donar-vos coneixements però també ensenyar-vos a ser persones en tots els àmbits i amb sentit crític.

• Tenies ganes de jubilar-te? Per què no has treballat fins als 65 anys?

No, cap ni una! Però el meu marit feia ja quatre anys que estava jubilat i m'estava esperant amb els braços oberts. I com que tenia els anys necessaris per fer-ho, doncs em vaig decidir.

• A quina edat et vas casar? Tens fills? Què han estudiat?

Als 22 anys, en aquella època la joventut era més madura que ara, i ja era mestra i amb feina. He tingut dues filles i un fill. Vaig estudiar magisteri, després vaig fer els tres cursos per ser professora de català. També vaig fer tres anys a la facultat de Químiques a Barcelona i finalment vaig estudiar a distància per la Universitat Oberta de Catalunya, UOC, Psicopedagogia.

Ara ens agradaria centrar les preguntes en aspectes més professionals:

• Com recordes la teva entrada al centre? Et vas sentir ben acollida, ben informada del seu funcionament?

Vaig venir al centre sense haver-ho demanat, em van enviar d'ofici. Però l'acollida va ser bona. En aquell moment l'Alfred Vilaseca era el director i m'ho va posar tot molt fàcil. Com que és un centre petit molt aviat vaig sentir-me com a casa. La veritat és que m'he trobat molt bé en el centre.

• De quin centre venies quan vas arribar a l'institut l'Olivera?

Primer de l'Equip Assessorament Pedagògic (EAP) de Tàrraga i després de l'Institut de Seròs.

• Quants cursos has treballat a l'institut?

Aquí hi he treballat durant sis anys.

• Quan et van destinar a l'institut l'Olivera, pensaves que t'hi estaries tants cursos?

No, això no es pot saber mai i menys quan no tens plaça definitiva.

- Et recordes encara dels teus primers alumnes? I tant, La Noèlia, el Toni, el Hafid, el Joaquim...
- Has tingut alguna mala experiència amb algun alumne/a? Què en penses?

Sí, un alumne em va insultar. Evidentment aquesta acció em va entristir, però tinc molt clar que et pots trobar alumnat diferent i que això també entra dintre de la nostra feina. Afortunadament tinc la sensació que la meua relació amb l'alumnat és positiva.

- Si haguessis pogut triar un altre centre, quin hauries escollit?

No m'ho he plantejat mai! Vaig arribar aquí i he estat encantada de ser-hi!

Si hagués de triar, triaria el mateix, l' Institut l'Olivera.

- Com resumiries la teua estada al centre? Què creus que hi has aportat? Què t'ha aportat l' institut a tu professionalment? I personalment?

Molt positiva, amb molta paciència i ganes de fer bona feina. He aportat molt carinyo i estimació a l'alumnat, sempre he lluitat perquè fessin les coses el millor possible. I a mi estar aquí m'ha aportat l'oportunitat de ser feliç fent el que hi feia.

Personalment... he conegut persones de tota mena, amb el temps amb algunes tenim una bona amistat.

Finalment, ens agradaria acabar aquesta entrevista amb unes preguntes més de caire d'opinió personal:

- T'has penedit alguna vegada d'haver decidit ser professora?

Mai, era la il·lusió de la meua vida.

- Com veus l'ensenyament ara, des de fora?

Que si vols dedicar-te a ensenyar t'ha d'agradar molt i molt, perquè sinó et frustraràs continuament. Cal paciència i estimar molt l'alumnat perquè això vosaltres ho noteu i quan us sentiu estimats responeu positivament, encara que això comporti que us haguem de renyar i castigar.

- Si fossis ministra d'Ensenyament, quines 3 reformes proposaries?

Això és molt complicat de dir, però si que m'agradaria premiar als estudiants amb bones notes, amb alguna beca per l'estiu ...o alguna cosa similar.

No he somiat mai en ser ministra de res, i prou feina tinc amb la meua família.

Moltes gràcies per haver contestat totes les nostres preguntes. Esperem que gaudeixis molt d'aquesta nova etapa.

Alumnat de 3r ESO B
La Granadella, febrer de 2016

"Viu i treballa" a la Granadella

Ajuts d'habitatge

Ajuntament de
La Granadella

Aquest ajut té per finalitat la recuperació d'edificis deshabitats de la Granadella per tal de crear habitatge disponible per a usos residencials, habitatge habitual i lloguer social, a més de recuperar el patrimoni urbà del municipi, i crear activitat econòmica i ocupació en els sectors de la construcció i auxiliars.

L'objecte de l'ajut és subvencionar les obres de rehabilitació d'edificis ubicats al nucli urbà del municipi de la Granadella.

L'import de l'ajut serà del 50 % de l'actuació subvencionable, amb un màxim de 10.000 €

Hi haurà dues convocatòries: els mesos de febrer i agost (si hi ha pressupost), de cada any.

S'adjudicaran els ajuts segons la puntuació obtinguda en els criteris de valoració establerts en el reglament municipal.

Requisits: •L'actuació ha de permetre posar l'immoble en condicions d'ésser habitat per un període mínim de 10 anys, com residència habitual o lloguer social.

•Els edificis objecte de l'ajut hauran d'haver estat al menys dos anys deshabitats

Exclusions:

- Destinació de l'immoble com a Habitatge d'ús turístic, amb excepcions.
- Un mateix immoble solament podrà accedir a aquest ajut un sol cop en 10 anys.
- Un titular de varis immobles solament podrà demanar un ajut per un immoble de la seva propietat per any.
- L'ajut municipal a la rehabilitació de façanes és incompatible amb aquest ajut.

Per a més informació: Promoció econòmica de l'Ajuntament de la Granadella (973 133 017)

**FOR
RENT**

EL PODER DELS SENYORS DE LA GRANADELLA

“... Ens trobem, per tant, davant la casa dels hereus del conegut cavaller Pere Moliner, que va participar en la conquesta de Lleida l'any 1149 i que, posteriorment, va destacar com a fundador de diferents hospitals...”

Només sembla una estranya pedra, decorada amb un cercle i mig amagada en una façana de la plaça Sant Joan de Lleida. Després d'una atenta mirada, però, es produeix la revelació; s'hi pot descobrir ni més ni menys que l'heràldica dels Moliner, un dels principals llinatges de la Lleida medieval i del Renaixement. L'escut presenta una mola o pedra circular de molí, coronada per un elm, símbol de la família que durant segles va dominar el territori de la baronia de La Granadella (que també incloïa Granyena, Bovera, l'actual Bellaguarda i, durant alguns anys, Torrebesses). Ens trobem, per tant, davant la casa dels hereus del conegut cavaller Pere Moliner, que va participar en la conquesta de Lleida l'any 1149 i que, posteriorment, va destacar com a fundador de diferents hospitals.

L'escut -realitzat al segle XVI o principis del XVII- està situat en una façana típica del segle XIX, època en què es va reedificar aquest immoble buscant la màxima rendibilitat dels lloguers urbans. Afortunadament, però, l'edifici conserva als cellers i a la planta baixa diferents voltes i arcades medievals -i d'època moderna- repartides entre diferents negocis (Artfang, Inside Shoes, restaurant Delilleida, Fuente de Soda...). Aquets elements de pedra dels nivells inferiors de l'edifici medieval s'han preservat gràcies al fet que van servir per fonamentar la remodelació duta a terme durant el segle XIX. Posteriorment, es van aprofitar aquestes restes com a part de la decoració dels establiments citats.

Els Moliner eren rics, molt rics. Estaven entre el reduït grup de lleidatans que més ingressos reebien al segle XV. L'any 1497, Pere Moliner, senyor de la Granadella, disposava del segon major patrimoni entre els residents a la parròquia de Sant Joan (9.140 lliures de valor). Només el superava Guerau de Montsuar, senyor de Torregrossa (amb 9.315 lliures). Gràcies a l'emblema heràldic de la façana podem identificar aquestes restes com a part del palau gòtic dels Moliner. Cal tenir present, com explica Josep Lladonosa, que la plaça de Sant Joan, amb la gran reforma dels anys 1442-1444, es va convertir en el lloc preferit de residència dels poderosos de la ciutat (com els Riquer, Pou, Gomar, Martí Gralla...). Els Moliner procedents del carrer Major, s'hi van traslladar al voltant d'aquelles dates. La plaça era àmplia i estava presidida per la parròquia romanicogòtica de Sant Joan. Allà, sota l'esguard de la Seu, es feien els mercats i se celebraven les festes més destacades de la ciutat. Un lloc ideal per a una família d'aquella categoria. A

més, per l'altre costat, el palau dels Moliner tenia vistes al riu Segre, al seu areny i a l'horta.

Entre els segles XVI i XVIII, els descendents dels Moliner van canviar de cognom diverses vegades. L'existència de successius matrimonis de les pubilles de la casa amb nuvis que aportaven el seu propi cognom va fer que els descendents de la casa fossin Queralt (principis del XVIII), Àger (des de 1673), Maranyosa, Kessel (1756) i Gomar (1794). No obstant això, la nissaga era la mateixa: barons de la Granadella, amb un extens patrimoni de finques a Lleida i la magnífica residència a la plaça Sant Joan. Cal afeigir que la família també va estar present durant els segles al govern municipal de la ciutat.

El 1930 el pintor Miquel Roig encara va dibuixar un plànol de la plaça situant la llavors anomenada Casa Gomar exactament al mateix lloc on ara trobem l'edifici amb l'heràldica dels Moliner, fet que confirma novament el que ja hem dit, que aquesta era des de mitjans del segle XV la residència urbana dels senyors de la Granadella. El seu palau devia ser magnífic, una mostra pública i notòria del seu poder i riquesa. El 1720 era considerat com la millor residència de Lleida, valorada en 3.000 lliures i només igualada en valor per la casa dels Queraltó, també situada a la plaça Sant Joan. Per això durant la guerra de Successió, la casa dels barons de la Granadella va hostatjar els dos candidats al tron espanyol al seu pas per la ciutat. El 1701 ho feia el Borbó Felip V -que tant mal va fer després a Lleida i al seu patrimoni-, mentre que l'arxiduc Carles d'Àustria va estar-s'hi el 1706, quan es dirigia a Madrid. També va allotjar-s'hi, l'any 1802, el rei Carles VI i la seva esposa Maria Lluïsa de Parma, tot viatjant cap a Barcelona amb motiu de les noces del seu fill Ferran.

A més d'un bon marc per a l'activitat comercial i gastronòmica, l'interessant conjunt d'arcades i voltes de pedra de la casa és avui un patrimoni històric de tots els lleidatans. Un patrimoni valuós que s'ha començat a difondre des de Turisme de Lleida amb iniciatives com *La botiga dels secrets*, encertada ruta per les restes arqueològiques de les botigues de Lleida que va incloure recentment la visita als cellers i arcades medievals de la botiga Artfang. La trajectòria històrica de la casa, aquí exposada, dóna prova de fins a quin punt és important aquest patrimoni urbà.

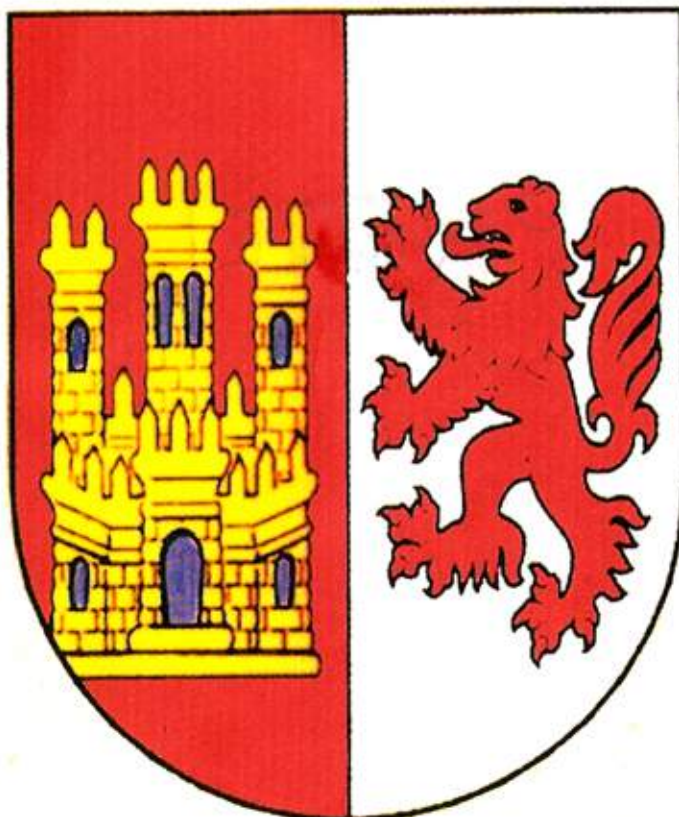
HERÀLDICA DELS COGNOMS DEL POBLE PRETEL

Castellà derivat de gallec.

Armes: escut partit; 1er. en camp de gules, un castell d'or.

2ón. en camp de plata un lleó rampant de gules.

Pere Àngel Sunyer

TELÈFONS D'INTERÈS

• AJUNTAMENT	973 133017
• BIBLIOTECA-MEDIATECA	973 133719
• CCOC	973 094101
• CENTRE CÍVIC	973 133098
• CAP	973 133207
• CENTRE SERVEIS GENT GRAN	973 133710
• BOMBERS	973 133080
• COMUNITAT DE REGANTS	973 133426
• MANTENIMENT DEL REC	608 198996
• PROMOCIÓ ECONÒMICA	973 133017
• ASSISTENTA SOCIAL	973 133408
• MOSSOS D'ESQUADRA	088

RACONS DEL NOSTRE POBLE: D'on es aquesta fotografia?

Resposta de *Lo Clarí* núm. 65: D'un envoiat Pla de la Vila.

IMATGES DEL PASSAT

(Arxiu Ramon Masip i Ramon Bellmunt)

BON PROFIT

PA AMB VI I SUCRE

Ingredients per a 4 persones:

- 4 llesques de pa de ronyó sec tallat
- 100 g de sucre i canyella barrejats
- 1 branca de canyella
- 1 troç de pell de llimona
- 1 ou
- 500 ml de vi negre Vilars Roble

Elaboració:

Poseu el vi, el sucre, la canyella i la pell de llimona a bullir fins a obtenir una salsa líquida; coleu-ho.

Esteneu el pa i tireu-hi la salsa de vi al damunt; doneu la volta al pa perquè ho absorbeixi tot bé.

Bateu els ous en un plat i passeu-hi el pa.

Poseu l'oli a bullir i fregiu-hi el pa passat per l'ou; doneu-hi la volta per tal que es fregeixi pels dos costats; traieu-lo i poseu-lo sobre paper absorbent.

Poseu sucre i canyella en pols en un plat barrejat i arrebosseu els pans fregits.

Deixeu-los refredar a temperatura ambient i serviu-los.

Maridatge:

Roble 11. Celler: Vinya els Vilars. Any 2012

Varietat de raïm: 50% sirà i 50% merlot

Temperatura de servei: 15 °C

Vi amb sensació de frescor i equilibri, amb cos i vigor a la boca, rodó i viu que pensem que és ideal per maridar amb el pa, vi i sucre.

loclari@hotmail.com
 www.lagranadella.cat
 www.culturadeloli.cat

COL·LABORADORS

FORN DE PA
Albert
Tel. 13 30 48
LA GRANADELLA

Fruits secs

Ctra. Solerías, s/n.
25177 La Granadella (Lleida)
Tel.: 34 973 13 37 30
Fax: 34 973 13 36 88
e-mail: alicsa@alicsa.es
web: www.alicsa.es

ALICSA

**STOP
BAR**

PLA DE LA VILA, 32
TEL. 973 13 30 59
25177 LA GRANADELLA (LLEIDA)

ALMON
Serveis Generals

Alberto: 630.56.18.13 Montse: 606.30.00.94
Viver d'Empreses Garrigues Altes, despatx número 1
(C/ Vall d'en Roher, 9 - La Granadella)

SF S.C.P.
Sas Fusters

C/ La Pobla, 69
25177 · La Granadella · Lleida

Tels. **973 133 083**
650 934 861
630 149 035

xavier · mercè

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

C/ Marina, 35
25177 LA GRANADELLA (Lleida)
Tel. 973 13 31 10 • Fax 973 13 33 33 • Mòbil 649 966 599
e-mail: xaviermerce@hotmail.com

Queviures ca la Silvia

Pollastres
a l'ast

Plaça Vicens Blanch, 5 • 25177 La Granadella
Tel. 973 133 587

CARNIS **S**ERIA **E R O**

Pla. 5 Telèfon 973 133 311
LA GRANADELLA (Lleida)

Oli d'Oliva Verge Extra
procedent d'olives arbequines

degustus®

Vall de l'Oliver®

COOPERATIVA AGROINDUSTRIAL CATALANA, SCCL

NÚM. PL. OP-RI / CODI ED-09-07CAT

PL. JOAN PERUCHO, 4 / TEL. 973 13 30 12 / 25177 LA GRANADELLA · LES GARRIGUES (LLEIDA · ESPAÑA)
www.agroindustrialcatalana.com

973 13 33 04 - 609 66 29 67

JArme
Arbonès

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES
INSTAL·LACIONS DE SISTEMES DE REG
FONTANERIA

C/ de l'Eixample, 5 - 25177 - La Granadella

LA GRANADELLA FAX I TELF. 973 133426
BOVERA TELF. 973 133653

AXA winterthur

FRANCISCO SARLE, S.L.

Major, 77 - 25163 El Soleràs (Lleida)
Tel./Fax 973 13 36 22 - Mòbil 659 79 52 47
E-mail: francisco.sarle@agentes.winterthur.es

Confía en la vida

carlos **gibert**
solucions gràfiques

tel 626 755 103
e-mail crlsgbrt@gmail.com
la pobla, 19 · 3a 25177 la granadella

Perruqueria i Estètica
Gemma

Pla de la Vila, 6
La Granadella
perruqueriaesteticaGemma@Facebook.com **Tel: 686 61 05 19**

Tallers
Pardell
mecànica i electricitat

Josep Ramon Pardell i Anglés

Ctra. El Soleràs, s/n
25177 LA GRANADELLA (Lleida) **Tel. 973 133 071**

"la Caixa"

CONSTRUCCIONS
J. M. NAVÀS MIRALLES

TELS. 973 133 495 - 618 105 367
LA GRANADELLA

SENDRÓS SL
FRUITS SECS

PARTIDA COLL JUNCÀ S/N
TEL. **973 133 740** · FAX 973 133 741
25177 · **LA GRANADELLA** · LLEIDA

www: **sendros.com**
E-Mail: **info@sendros.com**

Taller de Reparació de Vehicles i Pneumàtics

FELIP TUDEL i CHOY
Reparació de Tubs Hidràulics
d'Alta Pressió
c/ La Pobla, 58
25177 LA GRANADELLA (Lleida)

Tel. i Fax: (973) 13 35 78 · Telf. Part. (973) 13 31 19

Forn
Marcel
pa i pastes

Marcel
Farran
Tolosa

Pl. Vicens Blanch, 8
25177
La Granadella
(Lleida)

Tel.: 973 133 508

Moli de la Vall Major

Carretera de Lleida, s/n
25177 LA GRANADELLA
Les Garrigues (Lleida)

Tel. 973 13 37 28
Fax 973 13 37 28

¡Defensem els nostres drets!

Rasejava un d'aquets dies per entre mig d'una arbreda, quan sento un soroll per a mi molt conegut i veig com un ocell petit aixecava el vol.

Per què va fugir l'ocell i va posar-se a l'última branca d'un arbre molt alt?

Quina conseqüència s'en treu, volgut lector, de la fugida aquesta?

Que ens ensenya això?

Aquestes són les preguntes que jo vaig ferme i tractaré de contestar-te-les no gaire extensament per a no cansar-te.

No anirem equivocats si diem que l'ocell va fugir per por i que, si va posar-se a l'última branca d'un arbre fóu per a salvar-se d'una possible agressió.

Aquesta por li va fer deixar la grana amb que s'alimentava, la branca tan bella on hi estava arroserrat i, diguem ho d'una vegada, va deixar, també, l'ocelleta aquella de bell plomatge de la qual ell n'estava enamorat.

Va deixar les coses més volgudes com pots veure. I això per què? Sencillament perquè ell va considerar-se en perill i va creure que res podia fer a defensar-se.

No estava equivocat el bell ocell.

Què podia fer ell tot sol contra mi? Res, es veritat.

La conseqüència, doncs, d'això és aquesta:

«Quan un hom es petit i sol no pot fer res contra els grans enemics que se li presenten en la vida.

I heus ací, doncs, com d'una fugida d'un ocelllet n'hem tret una ensenyança ben profitosa.

II

Hem dit «quan hom es petit i sol» i no ens referíem pas als ocells. Deixem ja el món un xic fantasiós dels animals i obrim els ulls a la realitat de la nostra vida, per analitzar quan hom es petit.

Nosaltres considerem a un hom petit quan no té una intel·ligència magna; quan no ha sobreixit

dels demés, i, jòh paradoxa de paraules! considerem a un hom petit quan no es grant.

Ja veig el somriure a vostres llavis i comprenc que he de dar-vos una explicació d'aquesta frase.

Tots haveu sentit a dir que Metternic, era un *grant* negociant, que Verdagner era un *grant* poeta, que Fortuny fóu un *grant* pintor i mantes vegades vosaltres heu dit referin-vos a algun conegut «aquell si que és un *grant* home.

Veieu, doncs, que hom es petit quan la història, els seus fets passats o presents, o les seves bones obres no li han dat el renom de *grant*.

III

Tots vosaltres, volguts lectors, com jo mateix, segurament son petits propietaris d'algunes terres que treballen o fan treballar, per la obtenció de fruits.

Digueu-me que fariem si tinguéssim de lluitar un propietari «petit i sol» contra un dels grans negociants que avui esperen la producció de nostres terres?

Potser, com l'ocell petit de nostre conte, marcharíem fins a l'última branca perquè no'ns veiés i abandonariem nostres fruits a les seves mans com l'ocellet abandonà la seva grana, la seva branca florida i la seva ocelleta aimada.

Impossible és que un propietari petit pugui acarar-se amb un comerciant *grant* i per això hi ha aquests comerciants, petits també, però que representen a un altre un xic més grant, i aquest al negociant *grant* del tot.

Ja veiem amb aixó que nostres fruits han de passar per dos mans més que les necessàries.

Pots tu posar-te contra aquests dos. ¡Nó! Ets petit i no pots fer res contra els grans enemics que se't presenten en la vida.

Pots acarar-te tu amb el *grant* negociant. ¡Nó! perquè sol com ets no podries pas vèncer la potència comarcal del teu rival.

¡Què fer, allavors, volgut amic, per a defensar els teus interessos!

¡Què fer per a que la recompensa material valgi igual per igual amb els esforços i treballs que tu has tingut!...

No res més que inscriure't a un Sindicat Agrícola.

Si encara no ni ha al teu poble procura formar-ne un. Si ja està fet i tu no ets soci, inscriu-te-hi desseguida, i d'aquesta manera, amb la força que dóna l'unió podras acarar-te amb el *grant* negociant, podras defensar els teus interessos i podras fer prevaldrer els teus drets, que, homes petits i homes grans, tots tenim iguals.

Rosend Piqué Rosich.

Juncosa, Abril de 1933.

COMERÇ DE TEIXITS

Rosend Jové

Major, 23

GRANADELLA

• MOLINS AMB EL MONTSANT AL FONS •